

איך עבר עליכן יום הכפורים?

מה היתה הרגשתכן בסיום הצום?

הרגשה מרוממת ועלאית?! הרגשת הקלה על מחילת העוונות?! צער על סיומו של יום כה קדוש?!

ומה הלאה? כיצד ממשיכים? איך הופכים רגשות קודש נעלות, למעשים ופעולות בעבודת השם?

רבי זושא מאניפולי, אחיו של רבי אלימלך מליז'ענסק. שני האחים הקדושים. ומעשה באחד מחסידיו של הרבי ר' זושא שביקש מרבו הדרכה בעבודת השם. אך ראו זה פלא. תחת ללמדו פרק בעבודת השם, שלחו רבו לעירה הסמוכה.

- לך, בני, לעיירה הסמוכה, ובקש שם מיהודי בשם רבי ברוך כי ישנה לך פרק בעבודת השם.

הרבי אמר, הרבי יודע. הלך החסיד לעיירה וביקש שם את רבי ברוך. אך כל היהודים פה אחד. כך גם ראש הקהל, וכך גבאי בית הכנסת.

- אין כאן ר' ברוך.

- שמא התכוון רבך לברוך הסבל, הרי הוא גר בבית השני שאחרי בית הכנסת.

הלך החסיד לברוך הסבל, וסיפר לו את מטרת בואו. אין זו אלא טעות פסק לו ברוך את פסוקו. איני יודע דרך לעצמי בעבודת השם. יהודי פשוט הנני, משתדל להקפיד על קלה כבחמורה. אך מימי לא אמצתי לעצמי שיטה בעבודת השם. וודאי שאיני יודע להדריך חסידים.

אולם הרבי אמר. ישב איפה החסיד אצל רבי ברוך שמא ימצא איזו הנהגה נסתרת. אולי הוא מחביא ומסתיר את עצמו משום ענוה? אך מאומה. יהודי פשוט הוא רבי ברוך. יהודי טוב ככל היהודים הטובים. מקפיד ככל יכלתו על קיום המצוות. תפילה בזמנה. קובע עתים לתורה. משאו ומתנו באמונה. אך הנהגה מיוחדת בעבודת השם אין למצוא אצלו.

- לא מצאתי את רבי ברוך, ואפשר כי אין כלל רבי ברוך בעירה זו. ואם כונת רבי לברוך הסבל, הרי שהסבל יהודי פשוט הנהו ואיך רצה הרבי שאלמד ממנו דרך בעבודת השם.
- אולם לדבריך מצאת את רבי ברוך. וכלום לא ראית כיצד עובד הוא את בוראו? הן יומיים תמימים שהית במחיצתו, וכי לא סעדת עמו על שולחנו? לא התבוננת באופן אכילתו?
- אכן רבי, אכילתו מרובה. אך הלא סבל הנהו, וזקוק למזון רב. וכן גדל גוף הנהו, ועל כן סועד הוא הרבה.
- חזור אם כן לעיירה - מצוה הרב את תלמידו - ושאל אותו על אכילתו.

וכך סיפר הסבל לחסיד. התימתתי מאבי בגיל חמש. הקוזקים נכנסו לעירה בעיצומו של יום השבת, ודרשו מאבי לפתוח להם את בית המרזח שהיה בניהולו. כמובן שבתור יהודי לא הסכים כלל לדבר, ערכו הרשעים ימח שמם מדורה בכיכר העיירה. כן אבי מת על קידוש השם, כיון שלא הסכים לחלל את השבת.

מאז בכל פעם ששידלה אותי אמי לסיים את ארוחתי בלשון זו היתה פונה אלי. אתה זוכר ברוך, איזו מדורה עשו לאבא? מדורה קטנה. כי אבא היה רזה. אתה צריך לאכול הרבה, כדי שלך יעשו מדורה גדולה. ויהיה קידוש השם גדול. האש של המדורה תתנשא למרחקים, וכך ידעו כל הגויים שבאיזור, שכאן שורפים יהודי, על שלא הסכים לסור ממצוות התורה.

וכך בכל עת שאני אוכל, מספר ר' ברוך, זוהי מחשבתני. אין אני אוכל, כיון שהאוכל טעים. אין אני אוכל כיון שבטני דורשת את שלה. אני אוכל בשביל בורא העולם. אני אוכל כדי שתהיה מדורה גדולה.

- הוא אשר ביקשתי ללמדך, אמר הרבי ר' זושא, הוא הדבר שחפצתי שתדע. כי אין עבודת השם תלויה רק בדברים שברוח. העבודה נמצאת בתוך עניני החומר. על האדם מוטל להכניס את הרוח לתוך החומר. להכניס את הנשמה, לתת כונה לכל מעשה שהוא עושה. כך עובדים את השם. כך עובדים את השם באכילה ושתיה, כך עובדים את השם במסחר, כך עובדים את השם בהנהגות בחברה, וכך בכל מצב שבו האדם נמצא.

כמובן מעשי האדם צריכים להיות מוכתבים על פי התורה. האוכל כשר, ובמקום כשר, ובזמן שמותרת האכילה, ובברכה לפניו ולאחריו. אך בסופו של דבר האוכל

הינו רק אוכל. והאוכל הוא גשמי. איך הופכים פעולת אכילה לעבודת השם? על ידי הכונה.

וממעשה שהיה, למעשה שיהיה. - לעתיד לבא.

◆ **שני הבדלים יש בין יהודי לגוי.**

1. כל מצוה שהגוי עושה, דורש שכר. גם אם נותן צדקה נלך לבדוק מה המניעים שלו. (לכן סלע זו לצדקה בשביל שיחיה בני, הרי זה צדיק גמור, כי לא מתחרט. וגוי תמיד יש לו מניעים אפילו שאינו אומר אותם).
 2. הגוי לא מבין כיצד אפשר לעבוד את האלוקים על ידי אכילה ושתייה, ושאר עניני הגוף. רק על ידי סיגופים. (לכן אם גוי נודר להביא קרבן, קרב עולה, כי גוי לא מבין מה זה שלמים, אינו מבין כיצד יתכן להקריב קרבן, ובסוף לאכול אותו).
- ◆ לעתיד לבא הקב"ה נותן לאומות העולם מצוה קלה, וסוכה שמה.
 - ◆ להראות להם את ההבדל שבינם לבין היהודים.
 - ◆ היהודים יודעים שגם אכילה זוהי עבודת השם. וזה לומדים ממצוות ישיבה בסוכה.
 - ◆ הגוי לא מבין את זה. בשבילו רק סיגופים הם עבודת האלוקים.
 - ◆ אבל הוא רוצה את השכר, אז הם הולכים לעשות סוכה.
 - ◆ הקב"ה מקדיר להם חמה. מבעטים בסוכתם ויוצאים. והקב"ה צוחק עליהם.
 - ◆ כאן הוכיח הגוי שהוא נשאר גוי.
 - ◆ א. אילו הוא היה מבין, שגם אכילה זוהי עבודת השם, היית מצטער שאינך יכול לאכול בסוכה ולא היית בועט.
 - ב. גם אם אינך מבין, אבל השם ציוה, מדוע אתה בועט?! אין זאת אלא בגלל שרצית שכר, ועכשיו אתה לא יכול לקבל. סימן שלא עשית זאת לשם שמים.
- ◆ סוכות נועד ללמד אותנו שכל מעשה בחיינו הוא מצוה. אם נעשה זאת בכונה לשם מצוה.
 - ◆ סיפור הרב יעקבזון. נותנים לנו מצוות שממילא אנו עושים אותם. אנו רק צריכים לכוון לשם מצוה. שהרי א"א לנעול שני נעליים ביחד. אז ציוו אותנו לנעול קודם ימין. ולקשור קודם שמאל. וכולי.
 - ◆ הלל היה הולך להתרחץ, ואמר לתלמידיו שהולך לקיים מצוה.
 - ◆ שהרי למלך יש דיוקנאות, ומי שממרק אותם מקבל שכרו מהאת המלך, ואני נבראתי בצלם א', ואני הולך לשמור על צלם האלוקים שלי, ודאי שזו מצוה.

במחברות

ביום כיפור נדמינו למלאכים. ביום כיפור הוכחנו לעצמינו ולבורא העולם כי אנו רוצים להיות מלאכים. הראינו שהחיים שלנו הם חיים של עבודת השם.

בסוכות אנו לומדים כי עבודת השם הינה גם בתוך מעשי היום יום. גם באכילה ושתיה אנו עובדים את השם. והכל תלוי בכונה שלנו. לכן צוינו לגור בסוכות, כדי ללמוד שגם על ידי השתמשות בעולם הזה ניתן לעבוד את השם יתברך.

בראש השנה (יום יצירת האדם) הקב"ה נפח נשמה בתוך הגוף, וגם אנו מכניסים את הנשמה, לתוך החומר. על ידי הכונה.

שאלות

1. מהם שני ההבדלים בין השקפת העולם היהודית, לבין זו הגויית?
2. כיצד ניתן לקיים מצוות, בתוך עניני החומר.
3. למה הגוי בועט בסוכה?
- 4.